

6.5.2009

Kokous. 31st Meeting of the EFSA Advisory Forum
Paikka: Howard Johnson Hotel, Bucharest, Romania
Aika: 22 -23.4.2009
Osallistuja: Kirsti Savela
Lisätietoja <http://www.efsa.europa.eu>

EFSA:n Advisory Forumin huhtikuun kokouksen asialistalla oli uusien tieteellisten paneelien valinta, CEF -paneelin esittely liittyen pakkausmateriaaleihin, entsyymeihin sekä aromiaineisiin, loppuraportit riskinarvioinnin harmonisoinnista, ruoan täydentämisestä foolihapolla ja tietohallintotyöryhmän suunnitelmat aineistojen keräämisestä, tietovaraston perustamisesta ja aineistojen luovuttamisesta jäsenmaille. Kokouksessa keskusteltiin myös EFSA:n apurahojen suuntaamisesta vuodelle 2010 ja kansalaiskyselyjen järjestämisestä sekä esitettiin lyhyt katsaus aspartaamikokoukseen. Lopuksi käsiteltiin EFSA:lle tehtävää sisäistä ja ulkoista arviointia sekä informoitiin kuivattujen sienten sisältämästä nikotiinista. Jäsenmaat esittivät huolensa terveystieteisiin liittyvistä asiakirjojen poisvetämisestä (BEL) sekä Stevia -ekstraktin käytöstä makeutusaineena (FRA).

Tieteellisten paneelien jäsenyyttä haki 732 ehdokasta, jotka edustivat 42 kansallisuutta. Uusia jäsenmaita tuli mukaan 7, joskin Ranska, Italia, Alankomaat ja Saksa tulevat saamaan eniten jäseniä paneeleihin. Kolmannelle kaudelle valittiin 32 %, toiselle kaudelle 26 % ja ensimmäiselle kaudelle 42 % hakijoista. Vanhoista jäsenistä 79 % haki jäsenyyttä uudelleen. EFSA julkaisee internet-sivuillaan panelistien nimet sitten, kun uudet jäsenet ovat varmistaneet ja hyväksyneet jäsenyytensä. Kokouksessa keskusteltiin siitä, mikä on panelistin vs. kansallisen asiantuntijan rooli päätöksenteossa paneelissa, miten saadaan enemmän tietoa panelisteista, mistä instituuteista asiantuntijat tulevat, mitä tieteenalaa he edustavat sekä miten taataan jäsenten riippumattomuus.

CEF –yksikön (Food Contact materials, Enzymes, Flavourings & Processing aids) johtaja A. Feigenbaum kertoi, että pakkausmateriaaleja säännellään (EC No. 1935/2004) ns. positiivilistan mukaan. Yhteistyössä jäsenmaiden kanssa arvioidaan pakkausmateriaaleja tapauskohtaisesti ja annetaan tieteellistä neuvontaa mm. bentsofenoni ja ftalaatti. Vuoden 2009 aikana arvioidaan kierrätysmateriaaleja ja älypakkausmateriaaleja. Entsyymeistä on tulossa käsittelyyn vuosien 2011-12 aikana n. 200 -1300 aineistoa, joiden arviointi/käsittely tehdään jäsenmaiden avustuksella. Parhaillaan ovat EFSA:n ohjeet liittyen entsyymien arviointiin olleet kansalaisten kommentoitavana. Tarkoitus on kerätä jäsenmaista tietoa ja kokemuksia arviointitavoista ja lisäksi EFSA aikoo perustaa tietokannan vuoden 2009 -10 aikana arvioiduille entsyymeille. Aromiaineiden turvallisuusarviointit perustuvat aineryhmien rakenteen ja yleisen aineenvaihdunnan ja biologisen käyttäytymisen yhtäläisyyksiin. Jos aromiaine todetaan perimämyrkylliseksi (genotoksiseksi), ei sen arviointia jatketa, koska ainetta ei saa tällöin lisätä ruokaan. Arvioitavista aromiaineista 91 on todettu ei -genotoksiseksi ja 269 aineelle on vaadittu lisää toksisuusaineistoa. Savuvaromien käytössä ja savustustavoissa on suuria eroja Euroopan maissa ja turvallisen käytön rajaa tullaan arvioimaan tapauskohtaisesti. Keskustelu jatkuu siitä, miten menetellään niiden aromiaineiden kanssa, joissa on hyvin alhainen pitoisuus savuvaromia ja kuluttajat lisäksi haluavat tuotteeseen savun makua.

6.5.2009

Riskinarvioinnin harmonisoinnin loppuraportin ehdotusten mukaan harmonisointia tullaan jatkamaan ja seuraavassa kokouksessa päätetään tärkeimmät harmonisointikohteet. Maaprofiilien tekemistä jatketaan Focal Pointien avustuksella ja kansallisia riskinarvioiteja tullaan julkaisemaan EFSA:n ekstranetissä. Kesäkuun AF -kokouksessa ehdotettaneen uuden harmonisointityöryhmän perustamista. Harmonisoinnin etusijalla olevista aiheista keskustellaan seuraavassa AF -kokouksissa ja tarkoituksena on välttää kansainvälisellä tasolla päällekkäisen työn tekeminen esim. OECD kanssa. GER muistutti, että useimmissa jäsenmaissa tehdään riskinarvioiteja ja niiden harmonisointi on pääasia, jotta voimme luottaa toisten tekemiin arvioiteihin. GER ehdotti, että harmonisointi pitää tehdä Steering Committeeessa. AUS ehdotti, että pitää olla selkeät riskinarvioinnin pääsuuntaviivat ja määritelmät, joista lähdetään liikkeelle.

Aspartaamikokouksessa oli todettu, että vaikeutena on non-peer review -raporttien hyväksyminen mukaan arviointiin. Aspartaamista ilmestyy loppuraportti (review on case report) toukokuun lopussa ja kansallisten kokousten jälkeen voidaan odottaa suosituksia v. 2010 aikana. SWE muistutti median mukaan ottamisesta, koska aspartaamista tiedottaminen on viestinnällisesti haastavaa. (Suomen edustajana kokouksessa olivat Tero Hirvonen/Evira ja Hannu Raunio/Kuopion YO)

Foolihappo -työryhmän (11 jäsenmaata) loppuraportti on valmistunut. IRE esitti tuloksia foolihapon yhteydestä paksusuolensyöpään. Puuttuvan aineiston takia ei ole kuitenkaan mahdollista tehdä kvantitatiivista riskinarviointia. Loppupäätelmä on, että tilannetta tullaan seuraamaan mahdollisesti riskinhallinnan toimesta. Viestintä foolihaposta tulisi myös olla mahdollisimman avointa. Loppuraportti lähetetään tieteelliselle paneelille, joka tekee ehdotuksen tulevasta jatkotyöstä.

Tietohallintotyöryhmän raportti. EFSA kerää aineistoja riskinarviointia ja monitorointia varten (art. 22 reg.178/2002). Tiedonkeräystä on tarkoitus yhtenäistää ja päästä eroon jäsenmaiden vapaaehtoisesti keräämistä aineistoista. EFSA aikoo kerätä ruoankäyttöaineistoja koko Euroopan kattavaan tietokantaan ja IT -yksikkö selvittää teknistä alustaa, työkalujen tarvetta aineistojen siirtoon sekä tekijänoikeuksia. Vuoden 2009 loppuun mennessä aineistot olisivat yhdessä paikassa, josta jäsenmaat voisivat saada ne käyttöönsä. Sopimus aineistojen luovuttamisesta tulee AF -käsittelyyn syyskuussa. BEL, GER ja IRE kysyivät omistajuusongelmasta ja miten se aiotaan ratkaista. EFSA:n mukaan datan vastaanottaja saa aineistoon käyttöoikeuden ja luovuttajaverkosto on aineiston omistaja, EFSA:n ollessa aineistojen haltija. Kysyttiin myös sitä, minkälaista aineistoa toimitetaan ja onko kaikkien jäsenmaitten saatava käyttöönsä kaikki aineistot. Pääasiana pidettiin sitä, että saadaan omat aineistot käyttöön. Jäsenmaiden pitää määrittää IT -yksikölle, tarvitseeko se käyttöönsä kansallisen yhteenvedon vai raaka-dataa. EFSA perustaa asiantuntijaryhmän valmistelemaan aineistojen keräämistä ja jäsenmaita pyydetään esittämään asiantuntijaa työryhmän jäseniksi.

Vuoden 2010 apurahoista on valmistunut ensimmäinen luonnos. EFSA:n apurahoja (budjetti 7,44 milj euroa) voivat hakea art. 36 listalla olevat 370 organisaatiota. Rahanhakuja tullaan suuntaamaan pestisideihin, riskinarviointien esiselvitysten tekemiseen, riskinarvioiteja tukevien aineistojen sekä horisontaalisten hankkeiden tekemiseen. Vuonna 2010 tullaan myös arvioimaan, mitä rahalla on saatu aikaan. NL kysyi mitä kriteerejä hankkeiden valinnassa on käytetty. Kysyttiin myös, mihin tieto hankkeista kerätään ja kuka sitä voi käyttää. EFSA:n mukaan valinnassa käytetään ulkopuolisia arvioitsijoita ja lisäksi EFSA järjestää itse useita valintakokouksia Steering

6.5.2009

Groupin kanssa ja sen jälkeen yhdessä päätetään hankkeiden rahoituksesta. Management Board hyväksyy lopulta vuoden 2010 rahoitusehdotukset syksyn kokouksessa.

EFSA:n kansalaiskyselyt (public consultation) liittyvät mm. uusiin tai vaikeasti päätettäviin asioihin, menetelmiin, periaatteisiin ja uusien asioiden esilletuomiseen. Kansalaiskyselyn tarkoitus on nopeuttaa asian käsittelyä ja saada monipuolista palautetta, lisätä edustavuutta ja läpinäkyvyyttä, vähentää kokouksia ja lisätä lausunnon hyödynnettävyyttä. Kansalaiskyselyn avulla saadaan myös lisää aineistoa, tietoa ja kannanottoja kansalaisilta ja teollisuudelta ja voidaan aavistella median esiin nostamia aiheita. EFSA:n mukaan kansalaiskysely mm. kloonauksesta ja nanoteknologiasta toivat lisää tietoa (artikkeleita) ja yleisesti saatiin enemmän laadullisia muutoksia lausuntoihin. EFSA valmistelee ohjeistusta, mitä asioita painotetaan, kun kansalaisten ja yhteistyötahojen mielipidettä kysytään.

EFSA:n sisäinen ja ulkoinen arviointi. Scientific Committee'n ehdotuksesta on otettu käyttöön systeemi, jolla arvioidaan EFSA:n toimintaan liittyviä erilaisia asioita mm. paneelien työ, aikataulut, eturistiriitojen käsittely, vähemmistöjen huomioiminen jne. Arvioinnin tekee kaksi ulkopuolista ja viestinnän edustaja. Saatua palautetta ja ohjeita sovelletaan paneeleissa. mm. aikatauluihin ja hakemusten käsittelyyn. EFSA sai palautetta myös siitä, että tärkeitä asioita ei pitäisi esittää liitteissä ja raportoinnin pitäisi olla entistä selkeämpää. Tulevien ulkopuolisten arvioitsijoiden (21 kpl) tehtävänä on seuraavaksi osallistua ja arvioida satunnaisesti valittua n. 40 toimintaa, mm. EFSA:n kokouskäytäntöjä, kannanottoja ja teknisiä raporteja.

Sienten (mm. herkkusienet) nikotiinijäämistä kysyttiin tietoa myös AF -kokouksessa. UK lupasi selvittää asiaa pestisidien kannalta, sillä nikotiini saattaa liittyä torjunta-aineenkin käyttöön. NL kysyi tietoa riskin karakterisoinnista. Tupakanlehdistä saatua nikotiinia on käytetty myös kanojen loisten torjunnassa ja sitä on esiintynyt joskus myös kananmunissa. BfR on tehnyt lausunnon asiasta ja GER lupasi toimittaa lausunnon EFSA:n ekstranettiin.

Muut asiat

- Riskinarviointi ja GMO -kokoukseen (järjestetään 17.6.) toivotaan jäsenmaiden esittävän kaksi edustajaa 25.5. mennessä.
- Vuonna 2010 Advisory Forumin kokouksia järjestetään seuraavasti: 11-12.2. Espanja/Sevilla, 19-20.5. (paikka auki), 22-23.9. Malta, 25-26.10. Belgia/Brysseli

JAKELU: Evira jory, Matti Aho, Veli-Mikko Niemi, Riitta Heinonen, Sinikka Turunen/Kuluttajaliitto, Kirsi-Maarit Siekkinen